

והם עומדים לתבע דין, ומשום ששטן נכנס ביניהם לתבע את חטאי בני ישראל, הם במשא עליו עד שהיה דן אותם, וזהו להתניצב על יהו"ה. ועוד להתניצב על יהו"ה, לשאל ולתבע דין אצל (לפני) הקדוש ברוך הוא כשמנהיג העולם ברחמים, ומקטרגים ותובעים דין, וזהו להתניצב על יהו"ה. ועוד להתניצב על יהו"ה, יהו"ה העמוד האמצעי, ששואלים ותובעים דין מגבורה, בית הדין הגדול שעומד על העמוד האמצעי, וזהו על יהו"ה, על שמקריבים הדינים לפני גבורה נאמר בהם להתניצב על יהו"ה, שאף על גב שבניו הם ישראל, אין לו רשות להעביר על הדין, שהתורה נתנה בדין, ונשבע עליה שלא יעבר עליה, ולגבי הדין, הגבורה היא באמצע וחסד מזמין, והעמוד האמצעי משמאל, וכל הדינים תלויים מן המקום הזה, וכל הספירות פלן נקראו דינים גבורה, ואפלו יהו"ה.

דין ראשון, האחד נקרא דין לדון בחנק, ונאמר לא תלין נבלתו על העץ. אמר לו: אלעזר בני, כאן צריך לחדש דברים, יש עץ ויש עץ, זהו שכתוב פי האדם עץ השדה, ויש אדם שהוא עץ הדעת טוב ורע, וחטאו של אדם היא נבלתו של אדם הראשון שהיא עץ החיים, לא צריך לתלות בו חטא זה. זהו שכתוב לא תלין נבלתו על העץ, שמי שאכל מהעץ שלו, שהוא עץ החיים, נאמר בו ואכל וחי לעלם.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ - העץ של כאן זה תלמיד חכם שמתעסק בתורה שהיא עץ חיים,

האלהים להתניצב על יהו"ה, איהו יתיב, ואינון קיימין למתבע דינא, ובגין דשטן יעול בינייהו למתבע חוביהון דבני ישראל, אינון במטולא עליה, עד דההו דן להון ודא איהו להתניצב על יהו"ה, ועוד להתניצב על יהו"ה, לשאלא ולמתבע דינא לגבי (ג"א קמ"ו) קודשא בריך הוא יהו"ה, פד נהיג עלמא ברחמין, ומקטרגין ותבעין דינא, ודא איהו להתניצב על יהו"ה. ותו להתניצב על יהו"ה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, דשאלין ותבעין דינא מגבורה בי דינא רברבא, דקיימא על עמודא דאמצעיתא, ודא הוא על יהו"ה, על דמקרבין דינין קדם גבורה אתמר בהון להתניצב על יהו"ה, דאף על גב דבנוי אינון ישראל לית ליה רשו לאעברא על דינא, דאורייתא בדינא אתייהיבת, ואומי עליה דלא יעבר עליה, ולגבי דינא גבורה איהי באמצעיתא, וחסד מימינא, ועמודא דאמצעיתא משמאלא, וכל דינין מהאי אתר תליין, וכל ספירן פלהו אתקריאו דינין גבורה ואפילו יהו"ה.

דינא קדמאה חדא אתקרי דין לדון בחנק, ואתמר (דברים כא כג) לא תלין נבלתו על העץ. אמר ליה אלעזר ברי, הכא צריך לחדשא מלין, אית עץ ואית עץ, הדא הוא דכתיב (שם כ יט) פי האדם עץ השדה, ואית אדם דאיהו עץ הדעת טוב ורע, וחובא דאדם איהי נבלתו דאדם קדמאה דאיהי עץ החיים, לא צריך לתלייא ביה חובא דא, הדא הוא דכתיב לא תלין נבלתו על העץ, דמאן דאכל מעץ דיליה דאיהו עץ החיים, אתמר ביה (בראשית נ כב) ואכל וחי לעולם.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ, עץ דהכא דא תלמיד חכם דאשתדל באורייתא דאיהי עץ החיים, הדא הוא

הוא